

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 21. ANUL XVI.

tru provincie din Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirula, pentru
a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru
treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 1426 Martiu 1868.

Telegrafulu ese de doue ori pe septe-
mana: joi'a si Dominica. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la expeditura
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
entra expeditura. Pretulu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Cu 1 Aprilie se deschide prenumera- tiune noua la „Telegrafulu Romanu” pre langa conditiunile espuse in fruntea foiei.

Editura

(A.) Sabiu in 12 Martiu. In numerulu 19
alu jurnalului serbescu „Zastava” aflamu o dechi-
ratiune a D. Doctoru Svetozaru Mileticu cãtra unele
comune bisericesci mestecate din Banatu de urma-
toriulu cuprinsu:

„Dela unele comune serbesci din Banatu, care
traiescu mestecatu cu romãni, fiindu recercatu
de a le dã consiliu, cum sa se pãrte cu romãni
in trebã despartirei lor, le respundu pre ca-
leã publicitatii: ca, precum a arãtatu „Zastava”,
Ministeriulu de cultu si de invetiamentu a datu
deputatilor din conferintã serbesca acea incredin-
tiare, ca trebã impartirei nu se va rezolvã pre ca-
leã administrativa, ci dietei se va face unu proiectu
de lege, spre a se decide acãsta trebã pre caleã
judecatorãscã. Astfelu comunele nãstre potu as-
ceptã in pace curgerea si dezvoltarea ulterioare a
lucrului. Iera dãca vreau sa faca ce va, atunci
dupa parerea mea aru putea face acãsta. Co-
munele, la care comisiunile de impartire inca n'au
fostu, dara voru veni, n'aru trebui sa participe la
impartire, pentru ca declaratiunea lor s'aru pute
luã de o recunãscere, candu trebã aru deveni la
judecatoriã; si asiã dupa o declaratiune simplã,
ca competintã superioritatii politice nu o recun-
noscu in acestu obiectu, sa se indeparteze de a-
colo; iera comune, la care trebã despartirei s'au
finitu, sa recurga la Ministeriulu de cultu si in-
vetiamentu cu protestu in contrã decisiunei ob-
jectului de controversã. Apoi in care adunãri co-
mitatense s'aru face vre-o motiune in acãsta pri-
vintã, acolo inca vocile serbe sa se descopere in
contrã competintei jurisdictionilor politice, si sa
cãra, ca declaratiunea lor sa se fie la protocoļu
si sa se referãze Ministeriulu. Iera unde complã-
nãtia de buna voia s'au facutu, seu aceea se pãte
face, si se doresce, aci nu sta in cale nimic'a, ca
aceea sa se sustinã, si sa se faca si inaintea
stapanirei politice.”

Invetiaturã acãstã, careã Dr. Svetozaru Mi-
leticu o da conationaliloru sei, este cu multu mai
insemnata de cum s'aru pareã la intãia ivire, pentru
ca aceea I, de-si privesce trebã bisericãscã, provine
dela unu mirãnu, ca si cum serbii n'aru avea pre
Moisi si pre Prorocii sei, si II, este indreptata in
contrã otãriri sinodului arhierescu din an. 1864,
intarite prin Majestatea Sea, in 24 Decembre 1864,
si asiã puse in lucrãre inainte cu trei ani.

Noi romãni ne conformãmu dupa otãriri sin-
nodali intarite si de cãtra locurile mai inalte, dara
ce facu coreligionari nostri serbi? Eata ce. Jur-
nalulu serbescu „Zastava” ne spune: cum serbii
(mireni) in Pest'a s'au adunatu intru conferintã,
si au tramisu la ministeriulu de cultu in trebã des-
facerei comunelor mestecate o deputatiune cu ôresicãre
rugare, se intielege de sine, in contrã otãri-
rilor sinodali intarite de Majestate si puse in lu-
crãre; si cum acei deputatã dicu, ca au primitu dela
Ministeriu afidare, ca cestiunãtrã trebã nu se va de-
cide pre caleã administrativa, ci judecatorãscã. Cum
se vede din „Zastava” si din susu alinsã invetiã-
tura a dlui Mileticu, serbii suntu astãdi in acea
persuasiune, ca si cum ei cine scie ce lucru mare
si legalu aru fi fãcutu prin aceã rugare a lor, prin
care s'au resculatu unilateralu, fãra Archierei lor,
in contrã otãririlor sinodali din a. 1864.

Sa examinãmu putintelu din punctu de vedere
canonicu fapt'a acãstã a unei fractiuni din parteã

serbesca, cãci vremu sa credem, ca natiunea ser-
besca inca va scã, ca aceã conferintã din Pest'a n'au
fostu autorizata de densã spre acelu pasu.

Esaminarea acestu pasu din punctu de vedere bis-
ericescu ne arãta ca elu este ilegalu si anti-canonicu,
cãci unuã persãne singuratice nu le compete dreptulu
a petitiunã unilateralã la stapanirea politica
in contrã afaceri unu sinodu episcopescu canonicu;
conferintã aceea a cãtoru va barbati serbi, dãca
au avutu a observã ce va in contrã afaceriloru si-
nodali din a. 1864, au pututu aterne sinodulu ep-
iscopescu din Carlovitiu gravaminele sele, si atunci
aru fi fostu pre caleã legale, dara ocolindu compe-
tintã forulu cestiunãtului obiectu curatu bisericescu
au comisã ilegalitate. — De aci urmãza si aceea,
ca invetiaturã dlui Mileticu este anticanonica, si
nu documentãza alta, decãtu aceã impregiurãre trista-
ca comunele serbe mestecate cu romãni in Banatu
n'au pre Moise si pre Proroci, cari sa le invetie in
trebã lor bisericãscã, si asiã suntu silite a cere
dela mireni invetiaturã inca si in trebile lor coratu
bisericesci.

Prin asociatiunea de idei ne aducemã aminte
si de rugarea din anulu trecutã cãtra Majestate a
Mitropolitulu serbescu, carele ceruse, ca averile
bisericiloru din Biserica alba si Satulu nou sa se
dechiare de averi ale partiei serbesci, prin urmare,
ca romãni de acolo, cari au fostu pãna acum cu
serbii in complexulu parochielorã din Biserica alba
(serbii 3319, romãni 509) si Satulu nou (romãni
5131, serbii 1193) amendõne comune in granitiã
militare, sa nu capete nimic'a din averile acelorã
bisericã; apoi laudatulu Mitropoliu serbescu mai ce-
ruse si aceea, ca comunele bisericesci mestecate din
aceãsi granitiã militarã preste tãtu sa se sustina in
statu quo cu bisericile si scolele lor, adãca ca a-
cele sa remãna pentru toti tenipii sub vargã cea
parintãscã a ierarhiei serbe, ca si spre venitoriu
sa si facã din romãni unuã capitalu nationalu, sa
traga lãfã sea, sa lipsãsea pre mai multe diaci de
mii romãni de invetiaturã scolare, si sa-i silãscã a
invetiã, „ocenasielã” in locu de „Tatalu nostru”, pre
scurtu ca ierarhia serbesca sa tina pre romãni de
iobagi bisericesci pentru ca romãni suntu de o re-
lege cu aceã ierarhia. Unulu Domnului nu-a in-
cuvintiãtu acãsta rugare, ci atãtu au resolutu, ca
unde pre caleã pãcei despartirea romãnilorã de cã-
tra ierarhia serba nu s'aru puteã ajunge, acolo
trebã despartirei sa se amãne pãna la unu tempu
mai bunu.

De vomu luã sub cultu canonicu spre esami-
nare acestu recursu alu Mitropolitulu serbu, nu
putemã aflã alta, decãtu ierãsi o lucrãre antican-
onica din parteã Preasãntiei sele serbe, cãci precum
deputatii serbi dela conferintã pestana, asiã si Mi-
tropolitulu lorã au indreptatu recursulu seu in con-
trã decisiuniloru sinodulu episcopescu, unde insusi
recurintele Mitropolitulu au luatã parte, si acolo tãte
cu aprobãrea lui an trecutã in conclusu. Da, asiã
este, acestu recursu este anticanonicu, cãci unu Mi-
tropolitu in bisericã nãstrã este supusu canõnelorã
ca si ori-care Archiereu, va sa dica: Patriarchu,
Mitropoliu, Archiepiscopu, Episcopu, preotu si cre-
stinu; elu nu pãte face nimic'a mai insemnatu fãra
consiliulu Episcopiloru sufragani, prin urmare nu-
este lui iertãtu a recure la stapanire politica spre
reformãrea concluselorã unuã sinodu arhierescu.

Sa fimu cu atentiune cãtrã pasii fratiloru co-
religionari serbi si sa-i luãmã spre sciintã, de si
nu ne suntu spre edificãre, dara ne voru servi
cã documentu despre pravoslavãia lorã, cu
care se fãlescã in gurã mare, ceea ce se culmi-
nãza in aceã impregiurãre, ca recurintele Mitropo-
litulu serbu in lineã dintãiu au vrutu sa aduca pra-
voslavãia sea la valõre in granitiã prin stapaniã
militare, si apoi o aru fi fãlitu si asupã Comune-

loru din Comitate; dara noi suntemu convinsi, ca
precum n'au ajõnsu scopulu in granitiã, asiã n'aru
fi ajõnsu scopulu nici in Comitate, cãci ce este ne-
dreptu in granitiã, aceea este nedreptu si in Comi-
tate, prin urmare mesurã dreptãtãii este unã si a-
ceãsi in granitiã ca si in Comitate.

In fine sa fimu cu atentiune, ca serbii cari
din despartirea ierarhiei a romãnilorã de cãtra ei
vresu sa facã unuã capitalu nationalu, nu cum va sa
esploteze cavintele ordinatiunei imperatesci din a-
nulu trecutã intru unuã modu esageratu, si falsificatu.

Vechiã Metropoliã romãna ortodocsa a Transilvaniei si partiloru Ungariei.

I.
(Urmare.)

(N. P.) C. Acte oficiõse de Metro-
politi ai Ardelulu, in care ei insisi
se numescu si se subscriu in aceã
Metropoliã.

A douã parte.
Vladicã cu ce rendiciã trebue se traiesca.

A patra parte.
Despre avutiã bisericã, se scie argintulu, o-
dãjdielã, cãrtile.

Mariã sea prealuminã si mil. domnulu nostru
Craiulu Michãiu Apafi din milã lui Dumnedeu un-
poruncitu-neã nouã titoriloru, cum se luãmã sãmã
dela parintele Mitropoliu Sava Brãncovici
de totu bunulu bisericã si venitulã scolei si a ti-
pografiei. pre poruncã Mariei sele stringendu-se toti
protopopii in belgradu la monastire *Св. Д. Кож.*
Ахое, luna Iul. si parintele mitrop. Sava Brãn-
covici acẽstea ne-au datã la mãna in sãmã biseri-
cã. 1) doue potire de argintu albe, unuã mai
mare altulu mai micu 2) o lingura de argintu, 3) o
scãfa cu 12 apostoli scrisi 4) o Evangelia ferecatã
cu argintu, 5) o cãrge tãta de argintu, 6) o ca-
delnitã de argintu auritã, 7) o cadelnitã de ar-
gintu cu lãntiurile de argintu fara de f. . . 8) unu
falonu de sarasiru, 9) unu stichariu de dibã, 10)
unu patrafiru de camuca alba, 11) unu sacosu de
sarasiru 12) unu patrafiru de sarasiru, 13) unu o-
ranã de sarasiru dupã, 14) unu sticharu vladicescu
naranja, 15) unu sticharin de atlas pestritiu, 16) unu
sticharu de tabit albastru cu flori, 17) unu falon
de atlas rosu, 18) unu falon de atlas verde var-
gat, 19) unu falon de camuca galbena, 20) o man-
thie vladicãscã de atlas mohorit, 21) falon de tãftã
rosie, 22) omoforu vechiu, care au fostu alu vla-
dicei Stefanu, 23) stichariu mic de diaconu.”

„Cãrtile bisericesci suntu acẽste: 1) o
psaltire serbesca cu sinacsar tipãrnic, 2) unu mi-
neiu de luni ce se dice lunovnic, maiu si iun. este
slujba, 3) unu prolog de lunã lui Sept si a lui
noem, 4) unu mineiu de lunã lui iul., 5) — maiu.
6) — iul. 7) — maiu 8) — gen. 9) febr. si mart.
10) unu triodu de post. 11) unu Evang. 12) apostõ
serbescu, 13) unu pentecostariu, 14) unu tãlcu, 15)
viãtia lui Atãnasie alesandriei, 16) cinciã cãrtã a lui
Moisei romãnescã 17) cartea lui Grigorie bogoslovu,
18) octoichu de vmetie, 19) psaltire cu sanicsar,
20) psaltire romãnescã, 21) psaltire cu pripeale, 22)
testamentu romãnescu, care au cumperatu suci pal,
23) poucenie de moldovã 24) unu tipicu serbescu,
scrisu cu mãnã, 25) o pravila mare tiparita roma-
nescã, 26) unu mineiu de lunã lui Sept., 27) —
august. 28) unu prolovu tiparitu in moldovã roma-
nescã care l'au datu pater Janosi. 29) o Evãnge-
lia romãnescã, si apostolu romãnescu, carele le-au
datu Sierbanu voda, candu au mersu parintele
vladicã Sava v. e. t. e. m. e. a. n. u. l. a. vladicã, le-au
adusu. 30) sicriulu de auru. 31) unu pentecostariu
de cele din tierã muntãnescã, carele l'au datu jupa-
nulu pater Janosi, se fãcã alu monastirei belgradulu.

Dela imperatul Moscului mil'a si darul: 1) unu stichariu de atlas galben, la polea rosie, 2) unu patrachiu de ursinic verde cu flori cupusite cu tasta galbena, noue nasturi de argintu albi, 3) narucavitié iera asiá, diece nasturi de argintu albi, 4) poaz de metasa pestritia cu ciucuri, 5) unu falonu de camuca alba, la polea atlasu galben, la spate saravir rosii cu flori.

Odajdii vladicesci: 1) unu stichariu albu cu flori de auru, la maneci atlas rosii cu flori de auru, si la spate si la polea cupusiala atlas rosii. 2) patrachil rosii de atlas cu firu de argintu, si prime albe de argintu, cupusiala de atlas albu, diece nasturi auriti. 3) rucavitié de sarasiru verde cu prime albe de argintu, cu diece nasturi auriti, 4) sacos rosii cu flori de auru prime albe de argintu impregiuru, doi-spre-diece nasturi galbini auriti, cupusitu cu atlas rosii si galben. 5) poaz verde cu flori rosii, ciucuri de firu. 6) prebedernitiá de sarasir cu flori, unu nastur de argintu, cupusiala de atlas rosii, 7) omoforu albu cu patru cruci mari de sarasir impregiuru prime de firu galbene, ciucuri de firu, 8) christovulu Imperatului Moscului, 9) o biblie slavenesca trefaz, 10) unu meneiu de obsce mic tefaz, 11) tálculu lui Ioann evangelistulu, 12) o carte a lui Sergie cu câte-va prologe, 13) tálculu lui Mat. evangel.

Si altu rendu de odajdii, cu cárti: 1) pribedernitiá verde cu flori de atlas, 2) rucavitié de atlas rosii, 3) omofór de ursinic mohoritu cu patru nasturi, 4) christovulu lui Antonie voda, 5) unu Cluciu, 6) poucenie slavenesca, 7) o liturgie rusésca dela ilivov, 8) unu trifoliu mare impartitu, 9) o evangeliá ferecata imbracata cu ursinic venetu, 10) unu pacharu de argintu cu scaunu in mijlocu chipu de inger cu trimbitia, sub picioré mórtea.

Altu rendu de odajdii, cárti, scule bisericesci. Care scule Mari'a sea lum. si mil. domnului nostru Craiulu din plecat'a mila a mariei sele, vedindu mari'a sea seraci'a si scaderea bisericeii nóstre aretatu-s'au mil'a mariei sele cátra acésta casa dumnediesca daruindu acése scule bisericesci metropoliei Belgradului, care eu . . . tia mariei sele bisericeii le-au datu si le-au legatu.

Si este altu rendu de scule, care le-au facutu grecii, anume saulu, saulu, georgie, chirie; si le-au daruitu Metropoliei Belgradului, candu amu scrisu anii domnului *αχνη*, care pre nume suntu acése'a: 1) unu potiriu de argintu poleitu cu auru, 2) discos de argintu poleitu cu auru, 3) lingura de argintu poleita cu auru, 4) zvezda de argintu poleita cu auru, 5) aerulu de ursinic si erucile de firu de auru, si unu nasturu de argintu, si pocrovele iera intr'acestu chipu.

(Va urma)

Eveneminte politice.

Sa b i u 13 Martiu.

In Vien'a s'au petrecutu lucruri insemnate sep-

temán'a trecuta. Dinaristic'a nemtiésca de acolo e entusiasmata de victori'a ce a reportatu liberalii si in cas'a de susu a senatului imperialu asup'a concordatului. Se intielege ca clericali papisti nu participa la acésta bucuria. Diaristic'a nemtiésca numera pre eroii dilei, cari au surpatu acestu munte ce apasá greu nu numai pre catolicii papisti dara si asup'a celoru-lalte confessiuni conlocuitorie cu cei dintáiu. Dintre toti vedemu prezentatu publicului, cá pre celu mai dintáiu, si carele cu elocinti'a sea sfermatória a contribuitu mai multu la doborirea concordatului, pre contele Ant. A u e r s p e r g, cá poiétu cunoscutu sub numele Anastasiu Grönn. Vien'a a iluminatu dupa ce a auditu ca cas'a magnatiloru a respinsu votulu minoritátié clericale si a primitu introducere casatoriei civile, cu 65 contra 45 voturi. Nici vorba, o actiune apesátore trebuie sa produca reactiune, in carea apoi de multe ori se intempla, incátu si déca se lépada cu scald'a si copilulu ómenii suntu entusiasmata.

Dara dupa ce amu enaratu cele de mai susu sa vedemu si alte pareri despre acelesi intemplaminte. Corespundintii ordinari dela „Házánk“ se vede ca si-au indreptatu atentiunea asup'a acelei párti din cas'a de susu, ce se constitué din barbati de acé'a, cari au jucatu role politice insemnate in cei 20 ani din urma. Unulu din corespundenti trece in revista pre celebritatiele antice (fostii ministrii si ómeni de statu) spune ca cum e R a u s c h e r, S c h w a r z e n b e r g, T h u n, B l o o m, R e u h e r g etc. ei totu déun'a voru sperá in reintórcerea lucruriloru cum a fostu, va sa dica in reactiune. A dóua corespundintia e si mai esplicativa cá cea dintáiu, si e fórté suspecta fatia cu tinerea (durat'a) lucruriloru de fatia, va sa dica, si mai multa temere de reactiune. Impresiune de totu neplacuta a facutu asup'a corespundintelui impregiurarea, ca contele Leo Thun, carele abdisse de a mai fi membru alu casei magnatiloru a venitu inapoi cu unu biletu de mana imparatesu si ocupa locu in acéa casa de representatiune, pre carea o numisa elu (Thun) ilegala. O laltá impregiurarei care nu a facutu impresiune buna asup'a cor. si a publicului fu absentia archiduciloru la desbaterea casatoriei civile.

Delegatiunile, prin evenemintele de cari amintiramu mai susu, a perdutu cátya din interesu. Ele se voru terminá pote in septaman'a acése'a si apoi se voru intórcé in corpurile legiuitorie unde le ascepta o suma de afaceri momentóse.

Dupa unu tel. la „Hrm. Ztg.“ s'aru fi invoitu delegatiunile la bugetulu comunu in urmatórele cifre: bug. ord 73,484,338 fl., estraord. 25,994,852 fl. Aceési scire spune ca alalta-eri a fostu siedinti'a din urma a delegatiuniloru.

Franci'a. Paris 18 Martie. Brosiur'a „Titule de dreptu a dinastiei Napoleonide“ incepe in modulu urmatoriu: noi amu avutu de eufetu, a resumá in un'a si acéasi publicatiune diferitele ma-

nifestatiuni a vointiei nationale, care sub doue republice si sub doue imperatii au intemeiatu dinasti'a Napoleonida. Ni s'a parutu ca din compusetiunea acése'a memorabila se va poté nasce o doctrina politica pentru istoria. Brosiur'a trage o paralela intre unchiulu si nepotulu, care amendoi au trasu Franci'a din abisu afara, si amendoi s'au chiamatu de 3 ori cu bucuria. Trei dieci de milióne de siedule de voturi subscribe de poporulu francesu suntu titulele de dreptu a dinastiei Napoleonide. Brosiur'a urméza mai incolo asiá: in momentulu candu constitutiunea acése'a, care au fostu unu contractu fundamentalu intre poporulu si imperatulu, sa'u facutu obiectulu de atacuri mai multu séu mai putinu aperte si tint'a tuturoru opositioniloru unite, ni s'a parutu folositoriu a o pune iérasu inaintea ochiloru publicitátié si a revocá in memori'a circumstarile sub care s'au nascutu. Brosiur'a constatéza mai incolo, ca déca fundamentale constitutiunei voru fi statorite, si nu se voru potea schimba fara votarea poporulu, da locu opulu unei emendari progresive si e aptu spre deseversire. Decretulu din 24 Nov. 1860 si scrisórea imperiale din 19 Ianuariu 1867 au doveditu acése'a. Brosiur'a amintesce diferitele mesuri mari, care au fostu etapele regimului imperialu pe calea liberale, care au calcat'o regimulu. Brosiur'a constatéza ca totalitatea dispositioniloru acestor'a se nasce asiá dicendu din aripile constitutiunei acése'a, care se indrépta cátra tóte miscáriloru liberali si care in privinti'a acése'a au fostu o nouate pecátu de audace pe atát'a de in fricosiata.

Dupa acéa urméza publicarea constitutiunei din anulu 1852 si ale altorú acte.—

„Tóta press'a straina, dice „Terra“, se ocupa in momentulu acése'a de consecintiele caletoriei Principelui Napoleonu la Berlinu. Se disese mai intáiu ca acéa caletoria nu avea nici o semnificare politica, ca nu erá decátu o simpla preumblare a verului Imperatorului Francesiloru. Acése'a idea nu erá de locu de sustinutu, de acéa s'a si parasitu indata. Tóta lumea a intielesu ca in situatiunea in care se afla Europ'a erá imposibilu unu principe din famili'a imperiala din Franci'a de a avea lungi intretineri cu nesce ómeni cá d. de Bismark, fára ca acése intretineri sa nu aiba nici o consecintia politica. Si in adeveru, tóte nouatále cari ne vinu din strainatate se unescu acum de a recuóscé ca principiéle Napoleonu era insarcinatu cu o missiune importanta pe lánge cabinetulu prussianu si se asigúra ca acéa missiune a reusitu.“

„Principele Napoleonu aru fi reusitu de a probá Prussiei ca n'are a se teme de nimicu din partea Franciei, ca unitatea germanica va putea sa se indeplinésca fára piedica; ca, fidelu principiiloru de nationalitate, Imperatórele Napoleonu III va privi unitatea Germaniei cu acelési modu cá si unitatea

FOISIÓRA.

Poesiele populare române

adunate de

D. V. ALESSANDRI.

(Convorbiri literare)

(Urmare)

Nimic'a din tóte acése in poesia populara! Si ce ambitiune calculatória ar poté indemná pe simplulu sateanu a-si intrupá simtirea in forma poetica! Ceea ce abundanti'a tristetiei s'au bucuriei i-au scosu din adánculu inimei sale, ná este nici odata alu lui; in tóte inimele își afla unu resunetu si la tóte le devine o proprietate: fapt'a lui devine fapt'a lor, elu insusi peré necunoscutu! Cea mai profunda simtire numai ilu silésce astfelu: de a se aruncá afara din sine, si de acéa din poesia lui iti vorbesce insasi durerea si insasi bucuri'a, dar nu unu individu ce suferé, unu individu ce se bucura. Inse tocmai acése'a este timbrulu adeveratei poesii, si ne putem esplicá, cum asup'a Iliadei atribuite lui Homeru s'a nascutu controversa, daca in adeveru este compusa de unu poetu Homeru, s'au este numai unu siru de balada populare de autori necunoscuti: intr'átátu poetulu celei mai frumoése epopee s'a consumatu si s'a perdutu fára urma a individualitátié sale in lucrarea ce a produs'o.

Pentru a insufléti acése esplicare teoretica cu esemple, vomu citá din cartea D-lui Alessandri câteva poesii luate din primá intemplare, cáci tóte pórtá acelu semnu de profunda inspiratiune.

Drumu la dealu si drumu la vale!

Imi facu veaculu totu pe cale,

N'am in lume serbatóre,

Nici n'amu partea mea la sóre,

Ostenitu mereu de duca

Nóptea in codri me apuca,

Copaciloru suntu naluca.

(Doina din Valachi'a, pag. 277).

Sub tufe de Clocotelu

Zace unu teneru voinicelu,

Cu mándruti'a lánge elu.

„Scóla scóla mai barbate,

Nu mai totu zacea pe spate

Ca' mi-am uritu dilele

Mutáundu capátáele

Cáundu la capu cáundu la picioré,

Cáundu la umbra, cáundu la sóre“.

—Oh! draga muierea mea.

Nu potu nu potu chiar deasiu vrea

Ból'a mea nici ca s'a duce

Pán' ce tu nu mi aduce

Mura-albastra si amara,

Sloi de ghiatia 'n modu de vara.

—„Oh! dragutia barbatulu meu

Ajutati-ar Dumnediu!

Eu toti muntii am calcatu,

Mure-albastra n'am aflatu,

Sloi de ghiatia n'am gasitu

Ca pamentu-i incalditu.“

—Muerusca din Brasieu!

Mura-albastra'i ochiul teu

Caré me ucide reu.

Sloi de ghiatia netopita

E chiar inima-ti recita! (pag. 53).

Dorulu.

Vine dorulu despre séra;

Despre diori elu vine eara,

Si'mi graesce si me n'reba,

De ce suntu cu fatia slaba?

Eu dicu dorului cu jale

C'am iubitu fára de cale,

Eu dicu dorului plángandu

C'am iubitu fára de rándu.

Dorulu ride si se duce

Bate-mi-l'ar sfinta cruce!

De-ar fi dorulu vendiatoriu

Si Badea cumparatoriu,

Eu pe dorulu vindé-l'asiu

Pe Badea cumpara-l'asiu

Ca sa-mi fie de-ajutoriu

Sa me apere de doru. (pag. 300).

Unde-audu cuculu cantandu

Si mierlele siuerandu

Nu me sciu ómu pe pamentu!

Eu dicu cucului sa taca

Elu sa sue susu pe craca

Si totu cánta de ma saca.

Ear mai josu pe-o ramurea

Canta si o torturea

Trista cá inim'a mea

Italiai. Prussia, linistita printr'acestea declaratiuni leale, nu mai are cuventu sa caute o aliantia cu Russia. Totulu face a se presupune din contra ca acum va fi amica sincera a Franciei catre care o strange atatea interese comune.

„Astu-felu fiindu, Russia se va afla din nou izolata si obligati'a prin urmare de a amana realizarea planurilor pe cari si le formese pentru Orientu.”

S a b i i u 11/23 Martiu. Eri a fostu o deputatiune din Scaunulu Orestiei pentru a saluta pre Comitele Locutiitoriu alu natiunei sasesci. Deputatiunea constá afara de unu magiaru cá conducatoriu generalu si oficiosu din románii cari facu majoritate eclatanta si eschisiva in acelu Scaunu. Dupa ce dlu jude regescu cá conducatoriu a prezentatu deputatiunea in limb'a magiara, dlu Protop. gr. cat. Bercianu salutá in numele locuitorimeii scaunale, predlu Comite prov. in limb'a remána si atraseatiunea dlui Comite locutiitoriu asup'ra lipsei de a inainta cultur'a in poporu, prin ajutorarea scóeloru si a bisericeloru. Dupa acést'a Parochulu gr. or. din Romosu Vasiliu Basaraba adause din partesi cam urmatóarele:

Hustrissime Domnule Comesu-Locuitoriu!
Cu acéla simtiu de respectu mi iau indrasnire a face cunoscutu, precum ca si eu fiindu alesu cá deputatu din Sc. Orestiei spre a veni si a gratula Ilustratiú Vóstre, pre lánge aceea ca-ti poftimu se traiesci la multi, ani precum s'au exprimat si antevorbitorii dlu jude reg. Ignatiu Nagy si dlu Prot. Bercianu, indrasnescua a ti face cunoscutu, si aceea, ca intielegendu parochii nostri de legea gr. resar. din Sc. Orestiei ca suntu alesu a-ti gratula, m'au rugatu, cá in numele dloru se descoperiu Il. Vóstre, si aceea dure-rosa impregiurare, ca de si M. Sea In. Imperatu s'a milostivitu a orendu, ca dupa legile din a. 1848 sa se intregesca si pentru bis. nóstra gr. or. portiune canonica, cá si parochii nostri romanesci sa aiba atátu venitu, cátu se nu fia siliti si in diu'a de astadi a tiné de córnelu plugului, totusi ei si astadi suntu siliti a-si lasá poporul in necultura; cáci déca starea parochiloru va remanea asiá de neconsiderata atunci nu voru avea tempu mecaru o di in septemána spre a ceti si compune vre o cuventare la poporu, dupa care s'aru poté luminá poporul, cá sa scie cum sa se pórté inaintea lui Ddieu si a mai mariloru.

In fine cu durere sum silitu a descoperi Ilustr. Vóstre si aceea mare machinare, ca de candu M. S. Imperatu v'a denumitu de Comesu in fundulu regiu nici o pomenire n'ati facutu de natiunei romána, cá candu nu aru fi. Fostulu d. Comesu, care e pensiunatu, a datu inainté unu Circulariu indreptatu cátra dregat oriele politice, in care a dísu, cá sa stáruiesca a se infintiá si la bis. de natiunea romána gr. res. portiuni canonice; dara Il. Vóstre nice de cum nu ati amintitu undeva nice chiaru in cerculariulu publicatu de Il. V. catra locuitorii din fundulu regiu despre aceste.

Asiá dara de cum v'a n'eti fostu bine informati despre natiunea rom. se bene voiti pe venitoriu a lua in consideratiune, precum ca si románii suntu setosi dupa egal'a indreptare asi pretinde drepturile loru nationale, si nu voru a se mai lasá cá se mai vina la starea neculturei, in care au fostu orecându. Pre lenga cari ti poftimu Il. Vóstre se trairi intru multi ani.—

La tóte aceste dlu Comite respunse fórté afa-bilu dara n u m a i in limb'a nemtiésca, recunoscendu starea cea neegala ce o avura románi sub tempulu privilegieloru si a promisú ca va face totu ce-i va stá in putere, cá atátu la restauratiunea ce are se urmeze in fundulu regiu, cáta si cu alte ocesiuni, románii sa-si reia loculu seu intre natiunile colacutiórie. Specialu la cuvintele P. Basaraba dice ca-si aduce aminte ca s'a fostu facutu inca la 1848 ca, pretimea gr. or. in fundulu reg. sa se doteze si dupa cátu scie in unele párti s'a si facutu. Déca unde-va nu s'a facutu de ajunsu apoi sa i se faca cunoscutu pre calea sea si de siguru se voru luá mesurile de lipsa pentru imbunatatirea sortiei pretiloru románi gr. orientali.

C u p s i e n i in 16 Martiu 1868.

Domnule Redactoru! In mai multi numeri din „Concordia” si „Amiculu Poporului” est in anulu presentu publicata istoria scólei principale gr. cat. din Lapusulu ungurescu, de corespundinte la acesti articuli e d. Dimitrie Varn'a, la care mi tinu de sánt'a datorintia a face urmatóarele reflexiuni. Merogu cá sa bine-voiti dara a dá putinu spatiu in colónele multu pretiutulu jurnalu „Telegrafulu Romanu”, la urmatóarele:

Domnule Corespundinte! Intre altele a domniei tele, dici, ca Cerculariulu Sabianu ditto 24 Aprile 1852, nrulu 530 au facutu mare pedeca in inaintarea culturai poporului din Tractulu acest'a si ca aici suntu mai multe comne mestecate (unite si neunite) si asiá numai cu un'a intielegere s'aru putea tineu unu Invetiatoriu calificatu. Dara nu Dta, ai esitu in tómn'a aniloru trecuti, in comun'a Rohi'a, unde se aflá unu invetiatoriu intru adeveru calificatu, cu numele lovu P o p u de religiunea gr. or. absolutu de Pedagogia, si absolutu de VI clase gimnasiale, cu succesulu celu mai bunu, carele avea o léfa intru adeveru nu asiá mare, in sa pre lánge posesiunea cea buna a densulu, totu se multiemea?

Insa fiindu ca in acea comuna se afla si vre-o cáti-va uniti i-ai sfatuitu cá sa-si puna si densii invetiatoriu deosebitu, carea dupa altele mai multe sfaturi de ale domniei tele si au si pusú, pre Filipu de religiunea gr. cat. cu un'a léfa anuale de 10 fl. v. a. si asiá cu acésta léfa bine meritata se afla si in diu'a de astadi Invetiatoriulu de acolo. Jude-ce onoratulu publicu, cine face paguba la inaintarea in cultur'a poporului nostru? cine pune stavile la imbunatatirea lefiloru invetiatoresci in Tractulu nostru? au cerculariulu Sabianu, pre carele

domnulu coresp. nici cu ochii nu l'au vedintu, ci se baséza pre nisce date false.

Mai dici domnule coresp., ca au gresitu fórté reu, pretimea gr. or. din tract. acest'a candu sino-daliter s'au dechiaratu ca nu voru mai contribui la scóla din Lapusiu. Spune-mi ca au gresitu? au dóra a-ti presnpusu. ca densii cu poporul lóro, definitivu sa gátésca scóla si totusi copiii de religiunea gr. or. sa plátésca didactulu scolaru cá cei straini? Nu e destulu aceea ca poporul de religiunea gr. or. au contribuitu sume insemnate la acésta scóla, acést'a aru fi fostu gresiefa? Me rogu se me ierti ca nu ai fostu destulu de bine informatu, candu te-ai apucatu a publicá istoria scólei susu amintite, te-ai apucatu cá acéla, carele cade in mare, si spre reesire se apuca de spumele máriei—in sa in zedaru— spune-mi au n'au contribuitu crestini nostri de religiunea gr. or. sume insemnate la acelu edificiu— si materialiter?

Dar déca vedintu ca dânsii nu voru sa aiba nici unu drepta la scóla,—fára numai la contribuire, apoi dieu n'au contribuitu mai departe din convingerea loru drepta, dare nu precum zici, ca au informatu si laudatulu domnu Protopopu T r o m b i t a s u, candu au fostu esitu un'a comisiune dela Governu in caus'a scólei, in anulu 1858.

Mai faci si acea amintire ca Siagun'a, Archiepiscopulu nostru, in urmarea unei aretári de unu preotu din acestu tractu de religiunea gr. or. facute, in carea aru fi aretatu, ca Scóla din Lapusiu e propaganta de catolicismu, si ca copiii de religiunea gr. or. se strica si periclitéza in acea scóla,—aru fi emisú unu circulariu cátu Evangeli'a lui Lazaru de lungu, in carea opresce pre crestini gr. or. de a mai contribui la scóle, si ca céle contribuite pana acumu se remana de poména. Acest'a nu se afla dísu in acelu circulariu; apoi nu se cuvinea unu Archipastoriu s'e faca acést'a—si se dica ca numai de poména sa dea crestini nostri la acea scóla ceva? Carea poména intielegeti dumneavóstra? Darea pana la slobozirea acelu circulariu, ceace reu intielegeti, cáci nu e dupe intielegerea dunniloru vóstre, cá cele date si luate sume din banii obligatiuniloru ale comuneloru, de fostulu Pretoru Eliea Mitcevicu, fára invoirea si scirea altor'a decátu a Judelui Comunalu si a doi betreni satesti, carii dupa cum iau informatu densulu, asiá au remasu, si acum se remá de poména aru fi prea mare poména, pentru ca si sánt'a scriptura dice cá numai cine are dóne haine se dea un'a la cine n'are.

Acelu preotu care aru fi facutu acea aretare au fostu intru adeveru insufflatu de spiritu sántu, au implinitu un'a din faptele cele mai bune in tóta viati'a sea, pentru ca sub corpulu acelu frumosu Profesorulu infintiatu atuncea, si de care se dicea, ca au fostu din absoluti de studiile Pedagogice din P r a g a (!) si altele: fiiulu curatorulu primariu din Comun'a Stoiceni, Georgiu Grigutiá pána intratát'a s'au fostu capacítatu incátu si in diu'a de astadi se afla nutrindu vitele Taicalui seu acasa, ba nici nu voiesce ai pomeni cineva de scóla. . . . Apoi altii asemenea acestuia

Cuculu dice de pornire,
Turturica de jalire
Si'alu meu sufletu de peire! (pag. 174).

B u s u i o c u l u

„Busuióce, Busuióce
N'ai mai cresce nici te-ai cóce!
—Dar de ce sa nu me cocu
Ca me portu fetele in jocu?
—Trandafire n'ai mai fi
Nici in cale nai inflori!
Dar de ce sa nu mai fiu
Ca me pórtá lelea viu?
—Tu esti viu dar eu suntu mortu,
Si deabea in lume me portu.
—Mergi in hora, salta 'n jocu
S'ai parte de busuiocu.
Vin' la hora ici in siru
S'ai parte de trandafiru. (pag. 241).

Isvorendu astfelu poesia populara din plinitudinea simtimentului, in ea ne aflámu aparati de acele aberatiuni intelectuale, care strica inspíurarea multoru poeti, chiaru a celor cu talentu.

Politic'a, declamatiunile contra absolutismulu, reflectiunile manierate asup'ra divinitáti, immortalitáti, etc. etc., nu atingu cupriusulu loru sentimentalu si nu silescu pe cetitoru a recadé din inaltímea impresiunii poetice in mijloculu preocupatiuniloru de tóte dílele.

Nu ca dóra poporul ar fi nesimtitu la asemene lucruri; dara eln candu inim'a ei salta, incetéza sarcin'a reflectiunei. Si la románi se gasescu

poesii contr'a Rusiei si a Austriei, dara nu fiindu ca Russia este „cuta colosala dela Nordu” si Austria „despoticu absolutismu”.

Esemple aflámu multe in cántecele din Besarabi'a si in doinele din Transilvani'a.

Frundia verde de mólina
Trecui Nistru, apa lina
Sa vedemu pánea de-i buna
Cá si 'n tier'a mea strabuna.
Fie dulce ca si mierea
Mie 'mi pare ca'i ca fierrea. (pag. 405).
Când eram la mam'a fata,
Purtam rochii de bucata,
Dar de când m'am marítatu
Caunu moscalu din celu celu satu,
Nici papuci de incaltiatu!
Inima'mi e cu lacatu.
Când asiú discuiá odata,
Aru cunósce lumea tóta.
Cátu amoru si cátu veninu
B. a inima la strainu. (pag. 406).

D o i n a H a i d u c e s c a.

Murgule cóma rotata,
Mai scótema in dealu odata.
Sa'mi facu ochisorii róta
Sa me uitu la lumea tóta.
Vení-ar timpulu, sa vie
Ca Romanulu ear sa'nvie
Si de hoti sa mántueasca
Tiear'a lui Ardelenésca!
Asta nu-i tiara de cáni

C i e t i a r a d e R o m á n i . (pag. 311).

V r a b i u t i a.

Vrabutiá de pe dealu,
Sbori degraba in ardealu,
Si te intórce de imi spune
Ori vesti rele ori vesti bune.
Du-te, vedi daca mai suntu
Frati de-ai mei pe acestu pamentu
S'au daca i-a omoritu
Ungureanulu celu uritu?
De-ori fi vii, sa me rapedu
Intr'o fuga cá sai vedu.
De-ori fi mortu sa mi-i resbunu
Cu-o maciua de alunu
Ce-i buna de descántatu
Si mortii de resbunatu. (pag. 317).

Frundia verde de pelinu,
Tu straina, eu strainu,
Amendoi ne potrivimu.
Hai in codru sa traimu.
Haide 'n codrii Bacului
Pe marginea Prutului,
Sa ne facemu bordeiesiu
Cu usorii de ciresiu,
Si cu patu de maciesiu;
Când-om vrea ca sa dormim
In departe s'audim
Buciumele pastoresci
Din câmpii Moldovenesci. (pag. 408).
(Va urmă).

copii de religia gr. or. se mai afla in aceea pozitie asiá incãtu sub amintitul corpului Profesorului, se au fostu in prastiatu mai toti copii de religia gr. or. dela acestu edificiu scolaru, pre la alte scoli. Atea sub Invetiatoriu Teodora Rosiu, carele se afla si in tempulu defatia Invetiatoriu la acãsta scõla au inceputu a se mai adunã iarasi copii de religia gr. or. Nu voiescu a partini pre nimenea, fãra dreptatea mi place a o spune. Susu numitul invetiatoriu T. R. e omu cu totulu aptu de a fi invetiatoriu, e unu barbatu intru tãte laudatu, carele intru tãte afacerile sele se scie aflã de-si nu e absolutu de studiile cele pedagogice din Praga.

Inainte de tãte rogu pre onoratul domnu corespondente cã sa inceteze de a-si castigã date de aceea care nu se radima pre nici unu adeveru.

Amu cetitu si noi istoria scõleloru din Lapusiu ungurescu, publicata in „Concordia“ si „Amiculu poporului“, inãsa amu tãcutu. Tãcereã acãstã a o pestrãmu din partea nõstra si de aci incolo, cu tãte ca actele atingetõre, nefalsificate de nimenea si nerestalmacite cu tendintia, ne-aru dã nõue unu materialu bogatu de o istoria a scõleloru Lapusiu ungurescu, care materialu aru fi oglindã unei priyiri posomorite asuprã frãtietãtii cu carea ne intempinãra confrãtiiã nãtionalã gr. cat. si cu ocaziunea facerei acõloru scõle, — in secululu alu 19-lea, cãndu si proselitismulu confesionalu e unu anachronismu ridiculu si cãndu supremãtia e condamnata, vina chiaru si dela straini.

Pufinele date ce se espunu in corespondintã de mai susu justifica acãsta espectoratiune a nõstra, precum a justificatu si purtãrea autoritãtõloru bisericesti gr. or. in cestiunea acõloru scõle. Iãra deã cui-va nu i se pare de ajõnsu acãstã, atunci lu indreptãmu la actele emanate dela Metropolitu gr. cat. repõsatu si Eppi gr. catolici, in urmã provocãrei de egalizareã drepturõloru confesiunõloru romãne, fãcute din partea diecezei gr. or. la an. 1861, *) si vedindu acõlo din acele acte ca si la 1861 gr. cat. aveau pedeci si (Eppi sufragani d. e. alu Lugosiului) puneau pederiã la o frãtietate intre romãni de done confesioni, credẽmu, ca voru aflã corecta purtãrea legalã a Episcopulu gr. or. in afacerea scõlei din Lapusiu ungurescu.

Deplorãmu si amu deploratu totu deunã neinteligerea dãra deploriatiunea trebuie sa trãca in scãrbire, cãndu vede omulu si adi, in anulu Dlui 1868, cum de e. in partile Regenui, dupa cum am avutu ocaziune a vede in acte oficiali, se puu pedeci culturi prin promisiuni de a scuti pre omeni de greutateã zilirei de scõle si de a face lefi pentru invetiãtori, deã voru trãce o merrã la unire!!!

Aceste nu le puturãmu suprima cu ocaziunea acãstã, cerendu trebuntã vomu fi mai expliciti in acãstã materia, carea de cãte ori trebuie sa atingem ne dõre animã, pentru ca, ori si cum, atingem o ranã careã afectãza simtirile si semliemintele individualitãtii nostre nãtionalã.

Ungaria.

Din o epistola privata estrãgemu urmãtoarele: De cãndu cu delegatiunea ung. la Vienã — pe careã o numescu pre aici si Reichsrath — multi nu se prea insufletiescu de castigulõloru, se paru in sielati in toti barbatiiõloru, unicu Cõsiutu (Kosuth) este obiectulu adoratiuniiõloru, si incãtu-va si stãngã estrema, chiaru si ablegatulõ Tisza au perdutu multu din vãdia, de care se bucurã inãntea introducerei delegatiunii. Peste totu disu suntõ forte nemultiamiti cu politicã regimulu actualu; adese ai ocaziune a audi aci colea injurãtori asuprã nemtilõru si a lui Deak. Singuru jidovii suntõ cari si aici cã si aiureã voru din tãte puterile asi aratã multiamirea si recunoscentiaõloru fatia cu Ungõrii. Din Dobritinu andu de vro cãteãvã dile ca sã pregãtitu unu balu splendindu pe diuã de astadi alu carui venit u menitu pe sãmã honvedõloru, la care balu au invitatõ si pe Perczel. Acãstã au si primitu invitãrea si astadi ca diuã balulu, au si sositu acolo La curtea drumulu feratõ fũ primitu din partea unu jidãnu in numele conationalõloru sei, — de aci sosindu in piãtia inãntea casei orasiulu — lu primãra si Dobritineni. Cuprinsulu respunsulu respunsulu lui Perczel mi se scie ca e cam acãstã. — Multiamindu braviloru debretineni pentru primirea

*) Vedi Gazetã Trans. nr. 18 si 19.

cea frumõsa aratã causele, care lãu indemnãtu a luã si elu parte la delegatiune, rõga pe poporu a nulu tienea de tradatoriõ alu nãtionei, ei din contra precum in 48. asiã si acum scopulu activitãtii lui au fostu si esteã vedeã nãtioneã sã in drepturile sale forã nici o stirbire, si intre aceste drepturi se tienea si armãtã nãtionalã. Si pentru acãstã (armãtã nãtionalã) cu deosebire au luãtu parte si la delegatiuni. Dupa aceea laudã bravurã armatei ung. si vitejia ei e cunoscutã Europei intregi. In urmã spune ca nu peste multu timpõ armãtãõloru vã fi iãra restituitã. — In sãrãã acelei dile i sãu facutu unu conductu de facle din partea junimeii studiõse, cu care ocaziune sãu tiennu iãra cuventari.

In fine amu de a ve insemnã: ca poporul u si clasã de mijlocu negotiatoriu din unele pãri e forte iritatõ in contra Romãniei. La acãstã a con tributiõ de o parte juriale, care in continuu dupa cum ve e cunoscutu buciõma despre scopulu principulu rom. de ase incoronã cu ajutoriulu Rusiei de rege alu Daco Romãniei, de alta parte jidovii, cariõ strigu in gurã mare, cã coreligionariõloru de acolo suntõ persecutãti si maltrãtãti din partea regimulu rom. si cãte alte basãconiõ tõe.

Varietãti.

De la curtea reg. din Budã. Esregina de Neapole va visitã pre M. Sa Imperatãsa (i-e sora) Gardã nobila ungurescã se infintieãza acum dupa ce sãu regulatõ cestunea finãntialã si va funcționã la hotezulu archieucelul sãu archiduce seã ce se va nasce Primatelu Ungãriei in virtuteã prerogativõloru sale va implinã insusi ceremoniele hotezulu.

Deputatiunea ceã venitõ la Comitete locutiõtoriu din partea Sãceõloru audimõ ceã au asterõtu unu memorandu privitoriu la relatiõneã acõstoru comune cu cea a Brasiovulu.

(Invitare.) Onoratulõ publicu romanu cu acãstã e invitatõ la parastãsu, care pentru repõsatu GEORGIU POPA, fostulu comite supremu alu Aradulu, membru fundatoriõ si vice presiedinte alu asociatiunii nãtionalã romãne aradãne, se va tienea in bisericã catedralã greco-orientalã din Aradu, Sambata, in 16/28. Martiu a. c. la 10 ore nãntã de mediã-di *).

Aradu, 15. Martiu 1868.

Directiunea asociatiunii nãtionalã aradãne pentru culturãã poporulu romanu.

MIRONE ROMAN,

Direc secund,

GEORGIU DRINGOU,

notariu substitutu.

Tote foile romãne suntõ rogãte a primi publicarea acãstã in colõneleõloru.

In siãdintiele dietali se voru luã la pertractare obiecte de mare importantãtia. Se vorbesco, ca acãste ar fi urmãtoarele: 1. Bugetulu anuale si chiarã de contributiune. 2. Votãrea regrutõloru — precum audimõ 48 mii, si sistemisãrea de aperãre. 3. Culturãã poporulu, va se dica regulãrea scõleloru elementariõ 5 Cestiunea gimnãsiõloru a universitãtii si a artõloru frumõse. 6. Desdãunãreaõ urbarialã din fundulu tãrei. 7. Rescumperãrea remãntientõloru urbariali. 8. Legeã pentru venãtu. 9. Detiermurireã formalitãtii pentru publicarea legiloru. 10. Espropriãrea. 11. Procedurãã civile. 12. Legeã de prese. 13. Legeã pentru drepturile scriitoriloru si pentru arti. 14. Organizãrea municipalitãtõloru. 15. Responsabilitãtea judicãtorioru. 16. Codicele criminalu. 17. Organizãrea camerõloru de industriã si comerciũ, in legãtura cu regulãrea statutõloru societãtõloru de aseminea natura. 18. Legeã sanetãria pentru vite. 19. Legeã pentru drumurile ferate.

Dupa tãte acãste apoi ar veni la pertractare causãã nãtionalitãtii, causãã Croatiei in relatiõne cu dreptulu publicu si revisiunea statutõloru casei.

„d. Concordia“
* * „Convorbiri literari“ Sub acãstã titulu apare acum in alu doilea anu o fõia literãria la Iasi, de dõue ori la luna, de o colã si jumãtate in quartu mare, tipariu si harthia frumõsa. Lucrurile cari aparõ in acãstã, putemõ dice ca suntõ alese si recomãdabile la ori ce publicu. Imbracamintea ideiloru ce aparõ e inãlta si cu tãte acãsteã limbãgiulu priceputu de ori ce romanu. Convorbirile literãrie suntõ si instructive si pãtreãtorie. Totu ce li amu mai dori e ca sa potã aparã mai desu. Pretiulu de abonamentu e unu galbenu pentru Romãniã, iãra pen-

tru Austriãã 4 fl. v. a. De si nu putemõ suprimã observãrea ca diuariele din Romãniã de multe ori suntõ intrerupte de a aparã, ba disparu cu totulu, indrasnimõ a crede in o viãtia mai indelungatã a „Convorbiloru literari“, precum si in o desvõltare a lorõ si de aceea le recomãdamõ publiculu nõstru din tãta animã. Numerulu I dela 1 Martiu e de dõue colõ si anuncia itinerariulu dlu I. Maiorescu prin Istriã, o caletoria ce o facuse dẽnsulu la 1857 pentru a cõnosce pre romãniõ istriani. Probãã conține unu scurtu discursu ce lã avutu autoriulu itinerariulu cu unu tierãnu romãnu din Istriã.

* * In dilele acãste amu primitõ o brosiurã ce põrtã titulu: „Nehány szó az 1854 június 21 kén kibocsátott I. m. urbéri nyilt parancs Comentatiójának halaszhatlan szükségességéről“ etc. adeseã vre o cãteãva cuvinte despre lipsãã ceãã neãã paratã de o comentatiune, la patentãã urbarialã din 21 Iuniu 1854 lãnga care se adãuge si o parere modestã despre regulãrea afaceriloru diletesci. O pulu e lucrãtu de zelõsulu nõstru barbatu si nãtionalistu infocãtu Ladisl. Vajda. In impregiurãrile de fatia, brosiurãã e la tempulu sen binevenitã si de aceea aru fi bine cãndu sãru respãndi si printre romãni, se intielege in limbãã romãna. Ne implinimõ de astãdata numãi datoritiãã de a o semnãla publiculu nõstru si de a atrãge atentiunea asuprã ei.

* * „Hazánk“ ne spune ca ministrulu de justitiãã a increditiãtu presiedulu tribunalulu superioru din Sãbiu Comitulu provisoriu. In tipulu acãstã amu putã dice, continuã „Hazánk“, ca Conradu are rolãã cu putere deplina de comissãriõrõre giõ pre pãmẽntulu sãsescu (szászföldõn).

* * Epidemiãã de vite se dice ca aru fi eruptõ in septemãrãã trecutã la Tohanulu vechiu.

* * Boierãriãã. Cetimõ in mai multe foi ca in Boemiãã si Morãviãã si acum se mai facu cercetãri dupa boiõ comperati pentru militia si perduti la 1866 cãndu ceãã batãiãã la Königgrãtz. Bietii judi comunalõ nu se mai potã curãti de notele oficiãtõloru cercuali in cari stã naivãã intrebãre, cãã nu sãu vedintõ cum-va in comunãã „boierãriãã“.

* * (Böszörményi) Publicãrea sentintiei sãu implinitõ in 18 ale l. c. in absentiaõ lui Böszörményi, Morbulu acãstuiãã au progresãtu in stãdiulu celu mai estremu. Admonitiunea la implinirea pedepsei cu anevoie i se vã predã.

* * (Furtu.) In nõptea din 17 ale l. c. intrãndu carulu de feru in curtea drumulu feratõ din Segedinu si dupa ce sãu datu publiculu josu, se stinsera tãte luminele curtiei, si personalulu care petrecea vagonulu postalõ, deodatãã au fostu legãtu fedelesiu decãtra 8 hoti in armãti, si espeditiunea intrãga postalã, a carei sumãã inãã nu sãu mijlociu, fũ jefuitã. Hoti sãu facutu nevedintõ.

35—3 EDICTU

Aronu Necsiãã din Comonãã Gusteritia, in scaunulu Sãbiulu, care acum de patru ani, au fostu incaminãtu, si prosecatu, la mai in josu subscrisulu scaunu Protopopescu, procesuãã divortialu de legiuitãã sea socie Linãã lui Nicolãe Dordea, din Bungãrdã scaunulu Sãbiulu si care inãã din Lunãã lui Augustu 1867 fãra de a fi solicitãtu si ascãptãtu finitãã decisiuneãã a procesulu seu, parasindu-si pre legiuitãã sea socia, si pruncutiulu laolaltãã procreãtu, fãra de a-i provedãã cu celeãã de lipsãã, spre hranãã vietii, au trecutõ in principãtele romãne unite, unde, si de presentu se aflã, dãra fiindõ ca, in deosebi, loculu petreãeri lui, nu se scie, prin acãstãã se provõca, cãã, celu multu, dela datulu de fatia, in terminu de unu anu de dile, se steãã fatia la aternatoriulu Foru matrimonialu, cãã asiãã sa se põta otãri causãã densiloru in merito, cããci la din contra, la intielesulu ss. canõneãã a bisericiei nõstre gr. res. si in absentiaõ lui se voru olãri, cele ce se voru aflã cu cõvintia.

Scaunulu Protopopescu gr. res. alu Tractulu Sãbiulu II.

Sãbiu 4 Martiu 1868.

Ioãnn Pãnoviciu.
Protopopu.

Bursãã de Viennãã.

Din 12/24 Martiu 1868.

Metãlicẽle 5%	57 15	Act. de creditu 189 70
Imprõmut. nat. 5%	64	Argintulu 112 75
Actiile de banca 709		Galbinulu 5 42